

Titel: Tall Lotterie Spionen. No. 1.

Citation: "Tall Lotterie Spionen. No. 1.", i *Luxdorphs samling af trykkefrihedens skrifter 1770-1773: Række 2 bind 23*, H.J. Graae, 1773, s. 1. Onlineudgave fra Trykkefrihedens Skrifter: https://tekster.kb.dk/catalog/tfs-texts-2_023-shoot-workid2_023_006/facsimile.pdf (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Luxdorphs samling af trykkefrihedens skrifter 1770-1773: Række 2 bind 23

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

6,

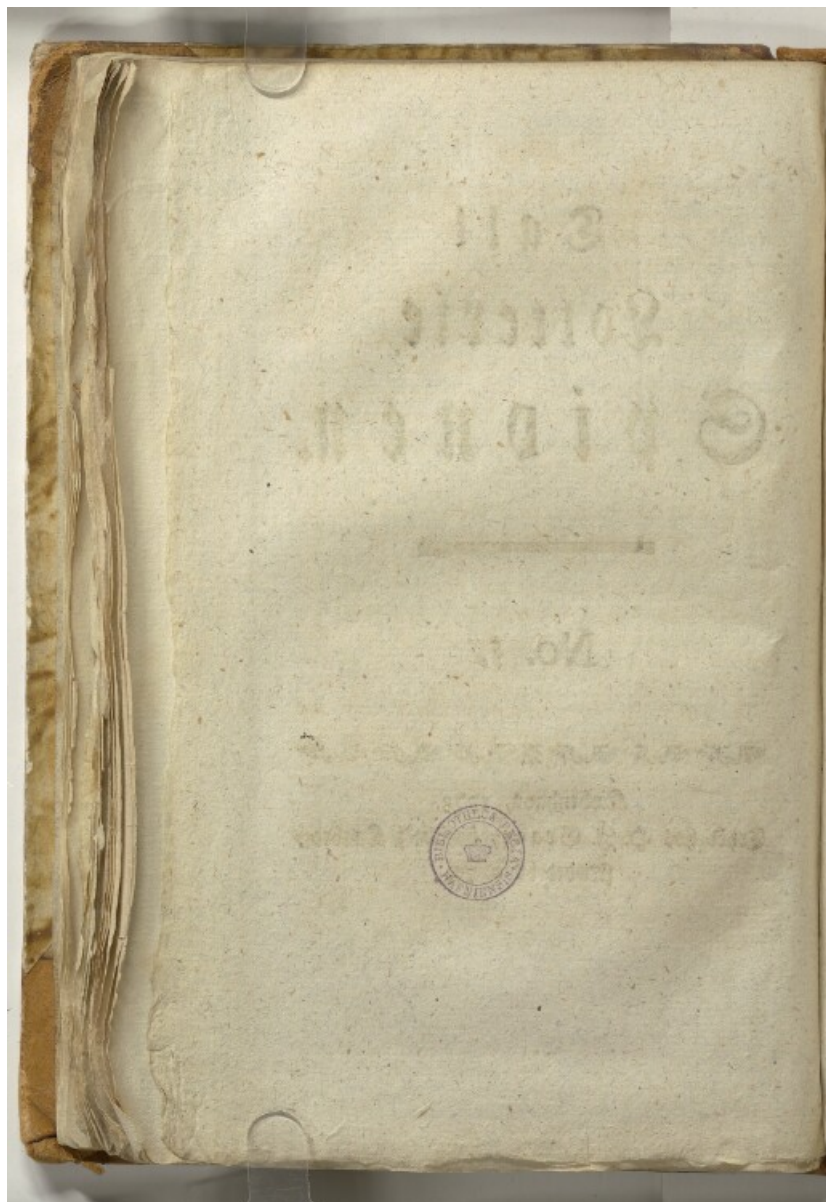
Tall
Lottarie.
Spionen.

No. I.

Kiøbenhavn, 1773.

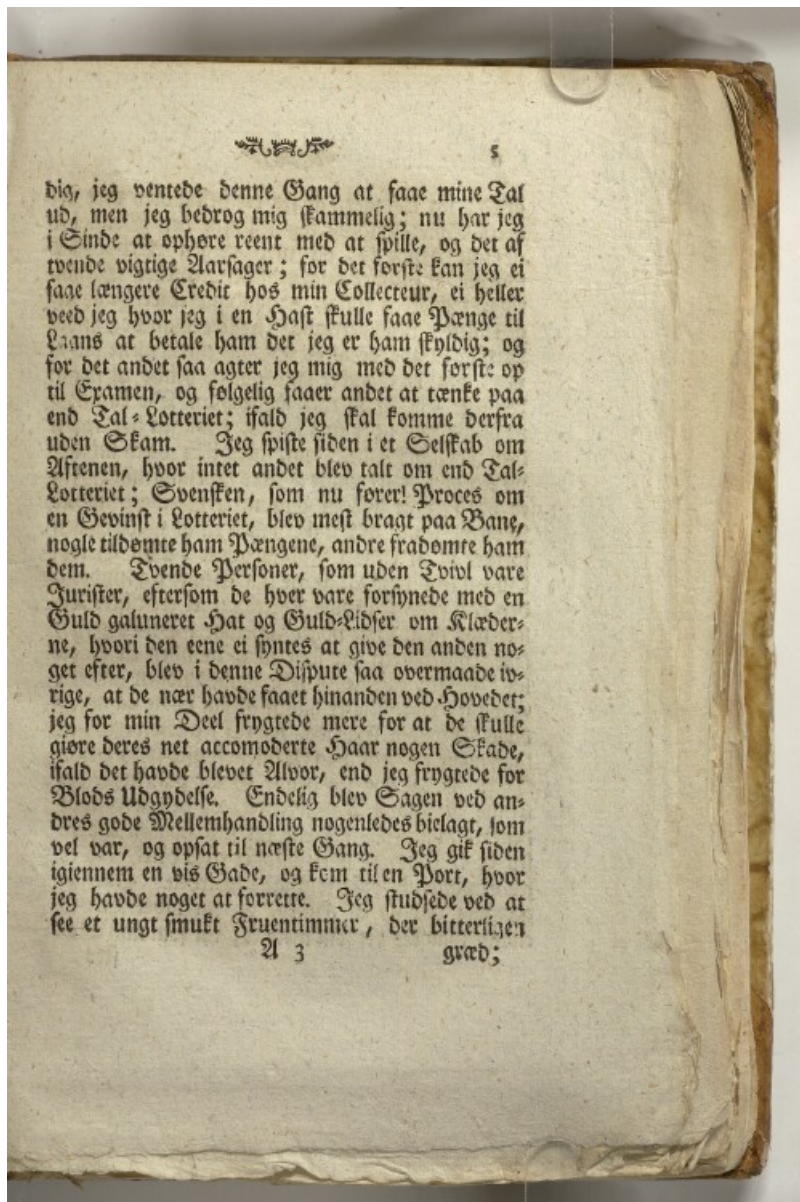
Trykt hos H. J. Graae, boende i Knabroge
strædet i No. 79.

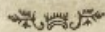

Nidrig har man siden Trykke-Friheden levet mere stille og indgerogen end nu; man seer sielden noget Nyt fra Pressen, da det derimod i Begyndelsen var saa meget, at man neppe fik Tid til at giennemlæse det alt. Aarsagen dertil kan vel være forskiellig, dog tænker jeg Lotteriet giver enhver saa meget at bestille, at ingen mere herefter skiotter om at skrive. Jeg derimod, som ei har Leilighed at spille i dette Lotterie, og folgelig heller intet Haab om at faae store Gevinster, jeg finder Fornoielse alene i at see Lotteriets Trækning, hvilket desuden er min Pligt som Spion. Man seer alle Tider en heel Deel Mennesker, begjærlige efter Udsaldet, og naar Tallene ere udtrukne, gaaer de fleste misfornoiede bort; nogle forbander Lotteriet, andre truer med dogengang at ruinere samme, skiont de visselig til Slutning ruinere sig selv. Sidste Gang havde en
A 2 stakkels

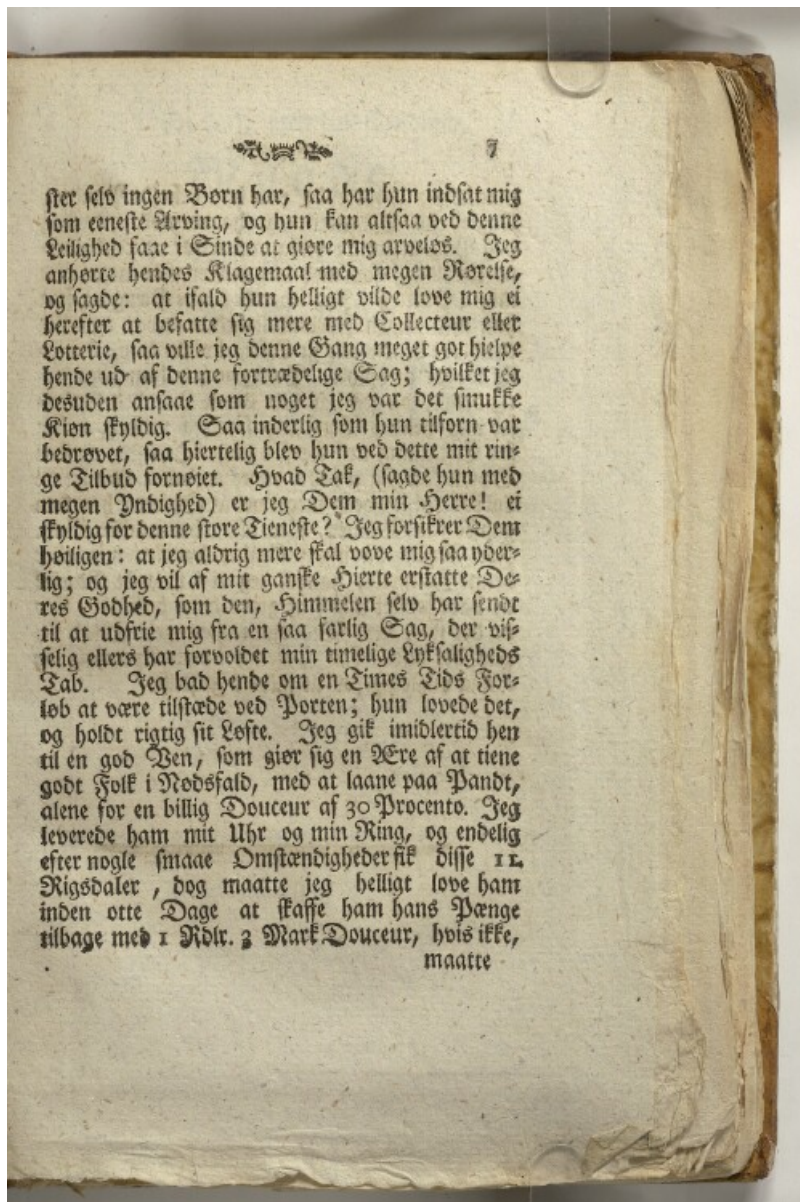
stakkels Soldat i alt vundet 6 Rdlr., hvorover han saa meget fornøiede sig, at han bandede paa Lydf: han vilde kobe hele Dimmesskafet. En fattig Kone, som jeg før aldrig havde seet, kom til mig, og med megen Glæde fortalte: at have vundet 4 Mark. Jeg ønskede hende til Lykke, og forsikrede jeg tog Deel i hendes Fornøielse. Jeg stod bag ved en Person, som jeg ikke kiendte, han havde en Lotterie-Seddel i Haanden, hvorpaa stod 10 Rdlr. Han fik et af sine Tal ud, og bandte dyrt paa, han samme Aften vilde gjøre en Tour ud til Lundehuset, og fortære hvad han havde vundet, siden han fik mindre end han havde ventet. Paa min venstre Side stod atter tvende Personer, hvoraf den eene havde en heel Deel Tal paa en skreven Seddel, tvende af disse Tal kom ud, og han bandede Collecteuren græselig, fordi han Dagen tilforn havde sagt til ham: at det nu var for sildig, og at ingen Lotterie-Seddel mere blev udstædt; havde den lumpen Knægt gjort sig Umage, sagde han: saa kunde han gjerne have skaffet mig en Seddel i det mindste paa General-Contoret, men Sagen var: jeg havde just ingen Pænge hos mig, og jeg er ham tilforn 14 Rdlr. skyldig. Et andet ungt Menneske mødte jeg, der gik og havde een under Armen, som beklagede sig meget over, at han denne Gang havde tabt paa bestemte No. 56 Rdlr. Nu, siger han: nu har jeg i alt tabt 350 Rdlr., og den mest Deel af disse Pænge er jeg min Collecteur skyldig.

dig, jeg ventede denne Gang at faae mine Tal
ud, men jeg bedrog mig skammelig; nu har jeg
i Sinde at ophøre reent med at spille, og det af
vovende vigtige Aarsager; for det første kan jeg ei
faae længere Credit hos min Colporteur, ei heller
veed jeg hvor jeg i en Hast skulle faae Penge til
Lrans at betale ham det jeg er ham skyldig; og
for det andet saa agter jeg mig med det første op
til Examen, og følgerig saar andet at tænke paa
end Tal-Lotteriet; ifald jeg skal komme derfra
uden Skam. Jeg spiste siden i et Selskab om
Aftenen, hvor intet andet blev talt om end Tal-
Lotteriet; Svensken, som nu fører Proces om
en Gevinst i Lotteriet, blev mest bragt paa Bane,
nogle tildeemte ham Pængene, andre fradømte ham
dem. Evende Personer, som uden Tvivl vare
Jurister, efterfom de hver vare forsynede med en
Guld galuneret Hat og Guld-Ridser om Klæder-
ne, hvori den eene ei syntes at give den anden no-
get efter, blev i denne Dispute saa overmaade iv-
rige, at de nær havde faaet hinanden ved Hovedet;
jeg for min Deel frygtede mere for at de skulle
giøre deres net accomoderede Haar nogen Skade,
ifald det havde blevet Alvor, end jeg frygtede for
Blods Udgydelse. Endelig blev Sagen ved an-
dres gode Mellemhandling nogenledes bielagt, som
vel var, og opsat til næste Gang. Jeg gif siden
igienem en vis Gade, og kom til en Port, hvor
jeg havde noget at forrette. Jeg studsede ved at
see et ungt smukt Fruentimmer, der bitterligen
A 3 græd;

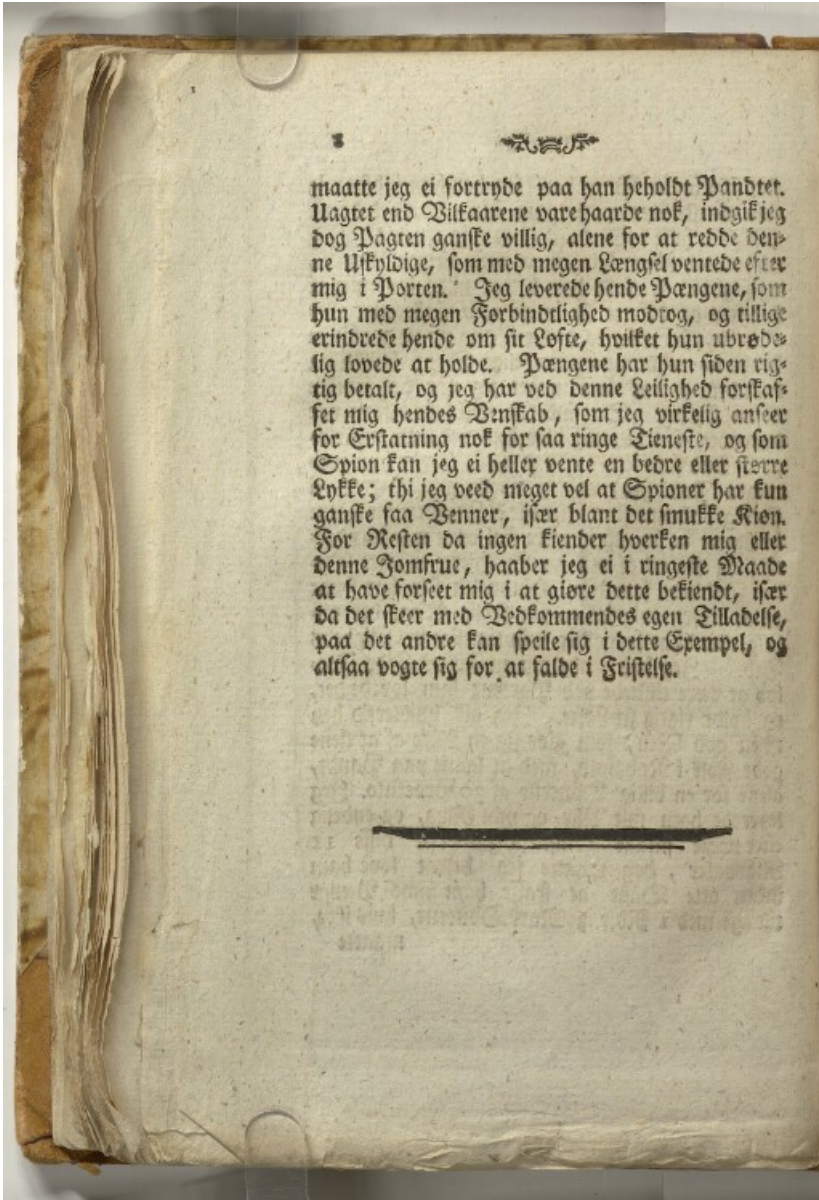

grad; jeg tilstaaer, at jeg ret heftig blev roret ved dette Syn; Endelig tog jeg mig den Dristighed at tale hende til, og med megen Erbødighed spurgte om Anledningen til hendes store Bekymring, forsikrede tillige, at saadant ei skedde af nogen utidig Nysgierrighed (hvilket man dog havde Marsag til at troe af en Spion) mens alene for at vide, om jeg maaskee kunde være hende til nogen Tjeneste. Min Herre! sagde hun, De kan neppe hjælpe mig i det mig fattes, desuden har jeg ei den Ære at kende Dem, men ikke desto mindre vil jeg dog efterkomme Deres Forlangende: Jeg er her i Huset hos en gammel temmelig bemidlet Møster, jeg er af Begjærtilighed til at vinde bleven forført til at spille i Tal-Porteriet. Min Herre! kan vel selv tænke, at de saa Penge jeg undertiden kan faae fra mine Forældre, ei ere tilstrækkelige nok til at sætte noget anseeligt i Tal-Porteriet, (thi Collecteuren har sagt mig, at uden en anseelig Indsats kan heller ikke vindes nogen anseelig Gevinst) min Møster havde altsaa nogle gammel-dags Prætiøsa liggende, hvoraf jeg resolverede at tage nogle og sætte paa Assistentehuset for 11 Rd. Disse Penge har jeg denne Gang paa nogle bestemte Tal sat i Tal-Porteriet, og desværre tabte dem allesammen. Tænk nu selv hvilken Ulykke jeg er i, kommer min Møster efter dette, saa er jeg den allerulykkeligste Pige i Verden. Hun jaager mig vist ud af Huset, og jeg taber derved endnu maaskee det som mere er; thi som min Møster

7

ster selv ingen Born har, saa har hun indsat mig som eeneste Arving, og hun kan altsaa ved denne Leilighed faae i Sinde at giøre mig arveløs. Jeg anhørte hendes Klagemaal med megen Nødske, og sagde: at isald hun helligt vilde love mig ei herefter at befatte sig mere med Collecteur eller Lotterie, saa ville jeg denne Gang meget got hielpe hende ud af denne forrædelige Sag; hvilket jeg desuden ansaae som noget jeg var det sinukke Rion skyldig. Saa inderlig som hun tilforn var bedrovet, saa hiertelig blev hun ved dette mit ringe Tilbud fornøiet. Hvad Tak, (sagde hun med megen Undighed) er jeg Dem min Herre! ei skyldig for denne store Tjeneste? Jeg forsikrer Dem høitlig: at jeg aldrig mere skal vove mig saa yderlig; og jeg vil af mit ganske Herte erstatte Deres Godhed, som den, Himmelen selv har sendt til at udfrie mig fra en saa farlig Sag, der viselig ellers har forvoldt min timelige Lykkeligheds Tab. Jeg bad hende om en Times Tids Forsæt at være tilstæde ved Porten; hun lovede det, og holdt rigtig sit Løfte. Jeg gik imidlertid hen til en god Ven, som gier sig en Ære af at tiene gode Folk i Nødsfald, med at laane paa Pandt, alene for en billig Douceur af 30 Procento. Jeg leverede ham mit Uhr og min Ring, og endelig efter nogle smaae Omstændigheder fik disse 12 Rigsdaler, dog maatte jeg helligt love ham inden otte Dage at skaffe ham hans Penge tilbage med 1 Rdr. 2 Mark Douceur, hvis ikke, maatte

maatte jeg ei fortrøde paa han beholdt Vandret.
Nagter end Vilkaarene vare haarde nok, indgik jeg
dog Natten ganske villig, alene for at redde den-
ne Uskyldige, som med megen Længsel ventede efter
mig i Porten. Jeg leverede hende Pængene, som
hun med megen Forbindtighed modtog, og tillige
erindrede hende om sit Lofte, hvilket hun ubrøds-
sig lovede at holde. Pængene har hun siden rig-
tig betalt, og jeg har ved denne Leilighed forskaf-
fer mig hendes Benskab, som jeg virkelig anseer
for Erstatning nok for saa ringe Tjeneste, og som
Spion kan jeg ei heller vente en bedre eller større
Lykke; thi jeg veed meget vel at Spioner har kun
ganske faa Venner, især blant det smukke Køn.
For Resten da ingen kiender hverken mig eller
denne Jomfrue, haaber jeg ei i ringeste Maade
at have forset mig i at gjøre dette bekiendt, især
da det skeer med Bedkommendes egen Tilladelse,
paa det andre kan speile sig i dette Exempel, og
altsaa vogte sig for, at falde i Fristelse.